

Valintaesitys maakunnan yhteistyöryhmän sihteeristön käsittelyyn

Hankkeen julkinen nimi	TEKO – Teollisuuden erikoistunutta koulutusta
Hakemusnumero	R-01621
Valintakokouksen päivämäärä	22.5.2024
Hakijan virallinen nimi	Koulutuskuntayhtymä Brahe
Osatoteuttajat	Centria-ammattikorkeakoulu Oy
Toimintalinja	7 Oikeudenmukaisen siirtymän Suomi
Erityistavoite	7.1 Turpeesta luopumisen alueellisesti oikeudenmukainen siirtymä
Alkamispäivämäärä	1.8.2024
Päätymispäivämäärä	31.7.2026
Käsittelijä	Taina Viitasalo

Hakijan esittämä kuvaus hankkeen sisällöstä

Teollisuudenaloilla on meneillään siirtymä perinteisestä teollisuudesta vihreään/fossiilivapaaseen tuotantoon. Vihreä siirtymä ja uudet teknologiat, kuten digitalisaatio, robotiikka ja tekoäly, tulevat edelleen merkittävästi muuttamaan teollisuuden toimintaympäristöä ja toimintatapoja. Meneillään ja suunnitteilla olevat vihreän siirtymän suurhankkeet tarvitsevat uudenlaisia osaamisratkaisuja, joustavia koulutuksellisia toimintamalleja ja yritysten täsmätarpeisiin vastaavaa osaamista. Alueen teollisuusyritykset tarvitsevat vihreässä siirtymässä uusia osaajia ja uutta osaamista kilpailukyvyyn turvaamiseksi, uusiutuvan energian hyödyntämiseksi sekä alueen elinvoiman ja vetovoiman lisäämiseksi.

TAVOITTEET:

Tavoitteena on vastata Raahan seudun ja Ylivieskan alueen työelämän, erityisesti teollisuussektorin, muutoksista aiheutuviin osaamistarpeisiin, uudenlaisen osaamisen haasteisiin ja osaamistason nostoon. Hankkeessa tähdätään teollisuuden energiatehokkuuden kehittämiseen ja uusiutuvan energian tuomien mahdollisuuksien hyödyntämiseen teollisuuden työtehtävissä. Uudet osaamistarpeet edellyttävät työelämälähtöisten koulutussisältöjen kehittämistä sekä räätälöityjen koulutusten ja korkeakoulupolkujen rakentamista, joita opiskelijat voivat hyödyntää jo toisen asteen opintojen aikana esim. suorittamalla uusien teollisuuden alojen edellyttämiä korkeakouluopintoja ja siirtyä sujuvasti kouluasteelta toiselle. Hankkeen avulla kehitetään toimijoiden välistä yhteistyötä ja koulutusväyliä uuden, ajantasaisen ja ennakoivan osaamisen ja kasvun luomiseksi.

KOHDERYHMÄ:

Muutostilanteessa olevat työnantajat ja työntekijät. Myös sellaiset työssä olevat henkilöt, joiden tämänhetkinen osaaminen tarvitsee päivitystä tai joiden työelämässä pidempään pysymistä turvataan. Työttömät ja työttömyysuhan alaiset. Turvesektorilta työttömiksi jääneet tai työttömyysuhanalaiset, erityiskohteena nuoret.

TOIMENPITEET:

TP1 Osuvat koulutusratkaisut teollisuuden osaamistarpeisiin (8/2024-1/2026 päävastuu Brahe, yhteistyössä Centrian kanssa)

- Räättälöidään asiakaslähtöisiä palvelu- ja koulutuspolkua, joissa yhdistetään ammatillisen toisen asteen ja korkea-asteen sisältöjä palvelemaan muutostilanteessa olevia ja/tai uusia, maakunnallisesti merkittäviä teollisuudenaloja yhteistyössä alueen yrittäjien kanssa. Uutta osaamista tarvitaan niin suorittavaan työhön kuin esimies-, suunnittelu-, asiantuntija- ja johtotehtäviin. Tämä edellyttää työelämälähtöisten koulutussisältöjen ja polkujen suunnittelua ja sisältöjen kehittämistä sekä räätälöityjen opintojen ja korkeakoulupolkujen rakentamista, joita opiskelijat voivat hyödyntää jo toisen asteen opintojen aikana esim. suorittamalla uusien teollisuuden alojen edellyttämiä korkeakouluopintoja ja siirtyä sujuvasti kouluasteelta toiselle. Koulutuspolut mahdollistavat urapolut esim. teollisuuden asennus- ja huolto-tehtävistä suunnittelu-, valvonta-, toteutus- ja kehitystehtäviin. Tämä edellyttää paitsi sujuvaa siirtymää ja osuvia väyliä perustutkinnosta ammattikorkeakouluun, myös sopivien täydentävien opintojen tarjontaa ja ketteriä opintopolkua työelämässä oleville tai työttömille työnhakijoille työllistymisen tueksi. Jatko- ja täydentävät opinto- ja urapolut toiselta asteelta tulevaisuuden aloihin painottuen tukevat kohtaantoa ja uramuuntuvuutta.

Hankkeessa suunnitellaan seuraavat koulutuspolut palvelemaan lähitulevaisuuden osaajatarpeita:

1. Energiatehokas teollisuus -koulutuspolku (9/2024-8/2025 päävastuu Brahe, yhteistyössä Centrian kanssa)

- Koulutuspolku vastaa alueen vihreän siirtymän myötä nouseviin osaajatarpeisiin.
- Prosessinohitajille teollisuusautomaatiokoulutukset (robotiikka ja tekoäly, dataan perustuvan tiedon tulkitseminen)
- Käynnissä- ja kunnossapitokoulutukset ml. ennakkohuollot
- Sähkö- ja automaatiokoulutukset, esimerkiksi sähköalan ammattilaisuuteen tähtäävät lisä- ja täydennyskoulutukset
- Asentajan lisäkoulutukset (toimilaitteet)
- Prosessin ajoon liittyvät koulutukset (pumput, putkistot, laippaliitokset ja venttiilit sekä painelaitteet)
- Prosessiturvallisuuskoulutukset (tekoälyn hyödyntäminen prosessiturvallisuuskoulutuksissa)
- ATEX-koulutus (vedyn/kaasujen kuljetus, käsittely ja varastointi)
- Vetytalouden perusteet (vety, tekniikka ja turvallisuus)
- Kiertotalouuskoulutus (verkossa)

2. Uusiutuva energia-koulutuspolku (Brahe+Centria yhteistyössä) (9/2024-12/2025 päävastuu Brahe, yhteistyössä Centrian kanssa) Lisä- ja täydennyskoulutukset tuulivoima-asentajille

- Tuulipuistojen huolto- ja kunnossapitotehtävät
- Turbiinikomponenttien tarkastukset, korjaukset ja vaihtotoimenpiteet, sähkö- ja mekaaniset vianetsintä ja korjaukset, kunnonvalvonta ja kauko-ohjaus
- Tuulivoimalaan liittyvien dokumenttien tulkitseminen ja käyttäminen, Tuulivoimaloiden mekaaniset rakenteet, Sähkö- ja automaatiotekniikka, Hydraulikka ja pneumatiikka
- Erytisolosuhteissa työskenteleminen

Lisä- ja täydennyskoulutukset aurinkojärjestelmien asennus- ja ylläpitotehtäviin

- Aurinkosähköön liittyvät standardit ja määräykset, Sähkötyöturvallisuus, Kattotyöturvallisuus, Rakennusvalvonta/rakennuslupa, Aurinkosähköjärjestelmän sähköasennukset, Käyttöönottotarkastukset ja tarkastuspöytäkirjat.

Syvenevän yhteistyön myötä myös muita uusia polkua voi syntyä hankkeen aikana tai alapolkua em. poluille.

3. Muu lisä- ja täydennyskoulutustarjonta älykkään erikoistumisen ja kasvu- ja rakennemuutosalojen tarpeisiin (11/2024-7/2026 päävastuu Brahe, yhteistyössä Centrian kanssa)

- Kielikoulutukset, erityisesti intensiivikurssit kielitaidon kehittämiseen (suomi ja englanti); Palvelee maahanmuuttajataustaisia henkilöitä
- Esimies- ja työnjohtokoulutukset teollisuuteen
- Työhygieeniset mittauskoulutukset (esim. ympäristönäytteenotto)

TP2 Osuvat väylät toiselta asteelta korkeakouluun (1/2025-7/2026 päävastuu Brahe, yhteistyössä Centrian kanssa)

- Kehitetään toimintatapoja, joilla sujuvoitetaan siirtymiä toiselta asteelta korkeakouluun, parannetaan opiskelijoiden korkeakouluopintovalmiuksia sekä lanseerataan korkeakouluopo-malli
- Luodaan Brahen ja Centrian yhteistyönä toisen asteen ja korkeakoulujen yhteinen väyläopintojen ohjausmalli ja opiskelijanäkökulmasta selkeä suorituspolku
- Kehitetään yhteistyössä koulutussisältöjä vastaamaan teollisuuden tarpeita. Centrian korkeakoulusisällöt täsmätarpeisiin jo toisen asteen aikana.
- Kehitetään Brahen tukipalveluja korkeakouluopintoihin tähtääville opiskelijoille
- Kehitetään Brahessa koulutuksia ja ohjausta, jotka parantavat opiskelijoiden korkeakouluopiskeluvalmiuksia (äidinkieli, kuten esimerkiksi tekstin tuottaminen, matemaattiset taidot, tiedonhaku)
- Brahen korkeakouluopon tehtävänä on kirkastaa opiskelijanäkökulmasta korkeakouluväyliä sisältöjä, hyötyjä ja suorittamista sekä ohjata hakeutumista korkeakouluun toisen asteen opintojen jälkeen.

Tavoite on myös entisestään lisätä tunnettuutta toisella asteella korkeakouluopintojen suoritusmahdollisuuksista sekä jatko-opintokelpoisuudesta. Toimenpiteitä suunnataan konkreettisesti erityisesti prosessin ns. kriittisiin kohtiin, joita ovat:

- a. Väyläopintojen aloitus: selkeät suunnitelmat, yksilöllinen ohjaus ja tuki aloitusvaiheessa.
- b. HOKS-keskusteluissa väyläopintoja tulee pitää jatkuvasti esillä
- c. Opintojen suorittamista tukeva ohjaus tulee olla heti saatavilla ja oikeaan aikaan
- d. Ohjaus pitää sisällään väylämahdollisuuksista markkinoinnin
- e. Opiskelijan tuki ja ohjaus erillishakuun. Haasteena erilaiset käytännöt eri korkeakouluissa.
- f. Opettajien ja ohjaajien osaamisen kehittäminen ja yhteistyö

TULOKSET:

Hankkeessa on vastattu Raahan seudun ja Ylivieskan alueen työelämän, erityisesti teollisuussektorin uudenlaisen osaamisen haasteisiin ja osaamistason nostoon uudenlaisten koulutusten ja eri koulutusasteiden yhteistyön avulla. Tuloksena on syntynyt uutta osaamista ja koulutuspolkuja teollisuuden energiatehokkuuden kehittämiseen ja uusiutuvan energian tuomien mahdollisuuksien hyödyntämiseen teollisuuden asennus- ja huoltotehtävissä sekä suunnittelu-, valvonta-, toteutus ja kehitystehtävissä. Hankkeen tuloksena on syntynyt Energiatehokas teollisuuden-polku ja Uusiutuva energia-koulutuspolku kasvu- ja rakennemuutosaloille. Syvenevän yhteistyön myötä myös muita uusia polkuja voi syntyä hankkeen aikana tai alapolkuja, kuten tuulivoima-asentajapolku.

Lisäksi on kehitetty ja toteutettu yritysten tarvitsemia lisä- ja täydennyskoulutuksia. Koulutusorganisaatioiden keskinäinen yhteistyö on luontevaa ja siirtymät koulutusasteelta toiselle on sujuvia ja asiakaslähtöisiä. Korkeakouluväyliä suorittamisen sujuvoittamiseksi on kehitetty ja mallinnettu korkeakouluopomalli. Hankkeessa on luotu myös toisen asteen ja korkeakoulujen yhteinen väyläopintojen ohjausmalli sekä opiskelijanäkökulmasta selkeä suoritusprosessipolun kuvaus.

Lisätietoja hakemuksesta

Kohdealue: Pohjois-Pohjanmaa (Alavieska, Haapajärvi, Haapavesi, Hailuoto, Ii, Kalajoki, Kuusamo, Kempele, Kärsämäki, Liminka, Lumijoki, Oulainen, Nivala, Muhos, Merijärvi, Oulu, Pyhäjoki, Pyhäjärvi, Pyhäntä, Raahe, Reisjärvi, Sievi, Siikalatva, Ylivieska, Vaala, Utajärvi, Tyrnävä, Siikajoki, Taivalkoski)

Osallistujat: 170 (työttömiä, työssä olevia, koulutuksessa olevia) ja **16 yritystä**

Kustannusarvio ja rahoitussuunnitelma

Hankkeen kustannusarvio yhteensä	448 932 €
Kustannusarvio/osatoteuttaja	Brahe: 368 970 €, Centria: 79 962 €
Hankkeelle esitetty tuen enimmäismäärä	359 136 €, 80 %

Rahoittajan arvio hankkeesta

Hakuilmoituksen mukaisesti hakemuksen on saatava arvioinnissa vähintään puolet erityisten ja horisontaalisten valintaperusteiden pisteytyksessä tullakseen rahoitetuksi. Erityistavoitekohtaisessa arvioinnissa hakemus sai pisteitä alle puolet maksimimäärästä (11,5/24 p).

Hankkeessa nähtiin päällekkäisyyksiä aiemmin rahoitetun UUPO-hanke, Uusiutuvan energian koulutuspolut -hankkeen (R-00796) kanssa. Tämän hankkeen antamaa uutuus- ja lisäarvoa ei pidetty riittävänä, joten hakemusta ei esitetä rahoitettavaksi.

Ratkaisun perustelut ja jatkotoimenpiteet

Erityistavoitekohtaisessa arvioinnissa hanke ei saanut riittävästi pisteitä tullakseen rahoitetuksi (11,5/24 p). Esittelijä vakuuttaa, että ei ole esteellinen käsittelemään hakemusta. Esittelijällä ei ole eturistiriitaa tässä asiassa.

Käsittelyt:

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen Elinkeino ja luonnonvara -teemaryhmän kommentointi 22.3.-17.4.2024

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen EURA-rahoituskokous 2.5.2024

Pohjois-Pohjanmaan maakunnan yhteistyöryhmän sihteeristö 22.5.2024

Pohjois-Pohjanmaan maakunnan yhteistyöryhmä

Esittelijä ei puolla hankkeen rahoittamista.